

Mat, aflevering 10

ldg790 - Christian B. Gustafson

28/11-2019

Opgave 2 fra prøveeksamen E2018 (tilpasset nyt pensum)

Betrægt funktionen $f(x,y)$ givet ved

$$f(x,y) = x^2 - y^2 + (x - y)^2 \text{ for alle } (x,y) \in \mathbf{R}^2$$

a) Bestem de partielle afledede $f'_1(x,y)$ og $f'_2(x,y)$

$$f'_1(x,y) = 2x - 0 + 2(x - y) = 4x - 2y$$

$$f'_2(x,y) = 0 - 2y + (x - y)^2$$

$$\frac{\partial}{\partial u}(u)^2 = 2u, \frac{\partial}{\partial y}(x - y) = -1$$

$$2u \cdot (-1) = -2(x - y)$$

$$f'_2(x,y) = 0 - 2y - 2(x - y) = -2x$$

b) Vis, at $f(x,y)$ har netop et kritisk/stationært punkt, og bestem dette punkt.

En differentielabel funktion $f(x,y)$ kan have et maximum eller minimum ved et punkt (x_0, y_0) i dens domæne kun hvis det er et kritisk punkt - som er punktet $(x, y) = (x_0, y_0)$, der tilfredsstiller de to ligninger:

$$f'_1(x,y) = 0 \text{ og } f'_2(x,y) = 0$$

$$f'_1(x,y) = 0 \rightarrow 4x - 2y = 0$$

$$f'_2(x,y) = 0 \rightarrow -2x = 0$$

Som vi kan aflæse ud fra følgende to ligninger, så bliver $x=0$ og $y=0$. Dermed er et kritisk punkt for funktionen f ; $f(0, 0)$

c) Bestem alle anden-ordens partielle afledede for $f(x, y)$, og opstil Hessematrixen.

$$f''_{11}(x, y) = 4 \text{ og } f''_{12}(x, y) = -2 \quad f''_{21}(x, y) = -2 \text{ og } f''_{22}(x, y) = 0$$

Hesse matricen vil se således ud: $\begin{bmatrix} f''_{11} & f''_{12} \\ f''_{21} & f''_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -2 \\ -2 & 0 \end{bmatrix}$

Desuden kan det Af Hesse matricen kan det ses, at $AC - B^2 < 0 \rightarrow 4 \cdot 0 - (-2)^2 = -4$, dvs at (x_0, y_0) et saddelpunkt

d) Bestem en ligning for tangentplanen til grafen for $f(x, y)$ gennem punktet $(1, 2, f(1, 2))$.

For at bestemme ligningen, ved vi at tangentplanen $P = (x, y, f(x, y))$ er definerede som et sæt punkter (X, Y, Z) der tilfredsstiller den lineære ligning

$$Z - f(x, y) = f'_1(x, y)(X - x) + f'_2(x, y)(Y - y)$$

Hvor $X = x + dx$ og $Y = y + dy$ Vi indsætter tal i ovenstående ligning:

$$Z - (1^2 - 2^2 + (1 - 2)^2) = (4(1) - 2(2))(x - 1) + (-2(1)(y - 2)$$

$$Z - (-2) = 0 + (-2y + 4)$$

$$Z = -2y + 2$$

Opgave 3 fra prøveeksamen E2018

Betragt ligningen

$$e^x - 2y^2 + xy + 1 = 0$$

a) vis, at punktet $(x, y) = (0, 1)$ er en løsning til ligningen.

$$e^0 - 2(1)^2 + 0 * 1 + 1 = 0 \rightarrow 1 - 2 + 1 = 0 \rightarrow 0 = 0$$

Dermed er punktet $(0,1)$ en løsning til ligningen.

b) I en omegn af $(x, y) = (0, 1)$ definerer ligningen en implicit given differentiabel funktion $y = f(x)$. Bestem differentialkvotienten y' i punktet $(0,1)$.

$$\begin{aligned} y' &= (e^x - 2y^2 + xy + 1 = 0)' \\ 0 &= e^x - 4yy' + y + x(y') \end{aligned}$$

Begynder at isolere y'

$$e^x(-e^x) - 4yy' + y(-y) + x(y') = -e^x - y$$

$$\begin{aligned} \frac{y'(-4y + x)}{-4y + x} &= \frac{-e^x - y}{-4y + x} \\ y' &= -\frac{e^x + y}{4y + x} \end{aligned}$$

Indsætter punktet $(0,1)$ i y'

$$y' = -\frac{e^0 + 1}{4(1) + 0}$$

$$\underline{\underline{y' = 0.5}}$$

c) I en omegn af $(x, y) = (0, 1)$ definerer ligningen en implicit given differentiabel funktion $x = g(y)$. Bestem differentialkvotienten x' i punktet $(0,1)$.

$$\begin{aligned} x' &= (e^x - 2y^2 + xy + 1 = 0)' \\ e^x x' - 4y + (xy + 1)' &= 0 \\ UPS : (xy)' &= x' \cdot y + x \cdot y' \rightarrow y \cdot x' + x \\ e^x x' - 4y + y \cdot x' + x &= 0 \end{aligned}$$

Isolere nu x'

$$\begin{aligned} e^x x' + y \cdot x' &= 4y - x \\ \frac{x'(e^x + y)}{e^x + y} &= \frac{4y - x}{e^x + y} \end{aligned}$$

$$x' = \frac{4y - x}{e^x + y}$$

Nu indsætter jeg punkterne (0,1).

$$x' = \frac{4(1) - 0}{e^0 + 1} = 2$$

Karakter ønskes: